

Justitsministeriets genpartapir. Til skøder
skadesløsbreve, kvitteringer til udslettelse og andre
påtegninger m. m. (vedr. fast ejendom).

Mtr. nr., ejerlav, sogn:
(i København kvarter)
eller (i de sønderjydske lands-
dele) bd. og bl. i tingbogen,
art. nr., ejerlav, sogn.

Stempel:

kr. øre

Akt: Skab **D** nr. **310**
(udfyldes af dommerkontoret)

Købers }
Kreditors } bopæl:

Anmelder:

Gade og hus nr.:

17.JUL.1964★ 4089

År 1964, den 8. juli, afsagde Overfredningsnævnet følgende

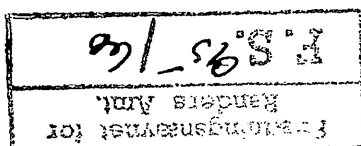
k e n d e l s e

i sagen nr. 1666/63 vedrørende fredning af vikingeborgen "Fyrkat" 's omgivelser.

I den af fredningsnævnet for Randers amtsrådsreds den 8. april 1963 afsagte kendelse hedder det:

" Ved skrivelse af 6.oktober 1960 anmodede nationalmuseet fredningsnævnet for Randers amt om en drøftelse af de forholdsregler, som måtte kunne træffes for at beskytte naturen omkring vikingeborgen "Fyrkat" ved Hobro. Museet fremhævede, at man med bekymring havde iagttaget, at de borgen omgivende, smukke og karakteristiske tunnel-skrænter og -slugter i stigende grad blev tilplantet med nåleskov, hvorved højdeforskellen i nogen grad udjævnedes og landskabets særpræg forflygtigedes. Videre anførtes, at "Fyrkat" - fremfor den anden af nationalmuseet rekonstruerede vikingeborg, "Trelleborg" ved Slagelse - har det fortrin, at borgens strategisk rigtige beliggenhed i landskabet - på et næs i ådalen, hvor denne krydses af gamle veje - er umiddelbart anskuelig for den besøgende, og at denne anskuelighed ville svækkes betydeligt, såfremt beplantningen af skrænterne fortsattes.

Nævnet holdt møde den 27.oktober 1960 på Fyrkat med repræ-

Bestillings-
formular

D

Jensen & Kjeldskov A/S, København

sentanter for nationalmuseet og Danmarks naturfredningsforening. Efter besigtigelse af stedet erklærede nævnet, at der var grundlag for at rejse sag om fredning af Fyrkats omgivelser, og sagen udsattes for at afvente et detaljeret forslag fra nationalmuseet.

Museets forslag blev fremsendt til nævnet gennem Danmarks naturfredningsforening ved dennes skrivelse af 2.marts 1962.

I skrivelsen er foruden de af museet fremsatte, før refererede betragtninger anført, at der ved rekonstruktionen af Fyrkat var gendannet et historisk mindesmærke af væsentlig betydning, at borgen allerede spillede en betydelig rolle i det nordjyske turistliv, samt at borgens smukke beliggenhed og de uforstyrrede omgivelser i høj grad havde medvirket til den store interesse, borgen havde vakt i offentligheden.

Det med skrivelsen fulgte detaljerede forslag var meget omfattende, idet forslaget om fredning berørte ca. 30 af de borgen omgivende ejendomme i alle retninger.

Da forslaget også omfattede ejendomme i Aalborg amt (Øls sogn), henviste ministeriet for kulturelle anliggender sagen i sin helhed til behandling ved Randers amts fredningsnævn.

Efter behørig indvarsling af alle ejere, panthavere og øvrige i sagen interesserede afholdt nævnet derefter møde på "Fyrkat" den 7.juni 1962.

Fredningsforslaget mødte stærk modstand hos ejerne.

Efter en længere drøftelse udsattes sagen til fortsat behandling til den 30.juli 1962, idet ejerne opfordredes til at fremsende deres erstatningskrav forinden til nævnet.

På mødet den 30.juli 1962 forelå der erstatningskrav fra

- 3 -

ejerne på millionbeløb.

Uanset at erstatningskravene måtte anses for noget overdrevne, henstillede nævnet under hensyn til, at en gennemførelse af fredningen i det foreslåede omfang måtte antages at koste det offentlige så betydelige beløb, at det måtte befrygtes, at fredning måtte opgives, til Nationalmuseet at overveje indskrænkninger i forslaget. Sagen udsattes derefter til fortsat behandling den 2. oktober 1962, dog således at nævnet forinden ved et møde den 3. september 1962 med Nationalmuseets repræsentant museumsinspektør Olaf Olsen nærmere ville drøfte et eventuelt indskrænket forslag.

På mødet den 3. september 1962 meddelte museumsinspektør Olaf Olsen, at man fra museets side ville indskrænke forslaget til kun at angå ialt 8 ejendomme, jfr. om disse nærmere nedenfor, idet fredning af disse var af størst betydning, og idet en sådan fredning måtte være et mindstekrav.

Nævnet meddelte herefter ejerne af de øvrige ejendomme, at kravet om fredning for så vidt angår disse var frafaldet, og at de herefter ikke behøvede at møde fremtidig i sagen.

På mødet den 2. oktober 1962 var ejerne af de 8 ejendomme, over for hvilke der stadig var ønske om fredning, mødt eller repræsenterede.

Endvidere var mødt Nationalmuseet ved museumsinspektør Olaf Olsen og naturfredningsforeningens lokalkomite for Hobro og omegn ved redaktør Morell Jørgensen.

De mødte blev gjort bekendt med indskrænkningerne i fredningsforslaget, men protesterne mod fredningen blev stadig principalt opretholdt.

Nævnet trak sig derefter tilbage og efter forhandling var

der mellem nævnsmedlemmerne enighed om, at fredningen i medfør af naturfredningslovens § 13, jfr. § 1 ville være at gennemføre i det omfang, hvortil den efter Nationalmuseets erklæringer nu var indskrænket.

Fredningen, der således gennemføres, omfatter herefter følgende arealer og har følgende indhold, idet der i øvrigt henvises til det kendelsen vedhæftede kort:

1. Undervisningsministeriets (Nationalmuseets) ejendom matr. nr. 27b, 27c, 27d og 27g, 27i, 7d, 7e og 7g Nørre Onsild by og sogn.

På denne ejendom må ikke foretages ny bebyggelse, beplantning med træer og krat udover det allerede eksisterende, opsætning af skure eller master samt ændring af terrainet ved opfyldning eller afgravning uden fredningsnævnets tilladelse.

2. Den Martin Andersen tilhørende ejendom matr.nr. 27a, 7k Nørre Onsild by og sogn samt en del af matr. nr. 6a smst. som afgrænset på kortet.

Disse arealer fredes som ejendommen under 1.

Det bemærkes, at den væsentligste del af arealerne ligger indenfor skovbyggelinien efter Naturfredningslovens § 25, 2.stk.

Det bemærkes videre, at matr. nr. 6a og 27a er noteret som landbrugsejendom.

3. Den Jens Vognsen tilhørende ejendom matr. nr. 6l Nørre Onsild by og sogn for så vidt angår den del, som er afgrænset på vedhæftede kort.

Denne ejendom fredes som ejendommen under 1.

Det bemærkes, at arealet ligger indenfor skovbyggelinien efter naturfredningslovens § 25, 2.stk., og at der på arealet er for-

tidsminder (gravsteder), som bevirker, at den væsentligste del af arealet ligger indenfor den i naturfredningslovens § 2, 1.stk. 3. pkt. omhandlede omkreds.

Matr. nr. 6l er landbrugsejendom i forening med matr. nr. 1p m.fl. smst.

4. Den Alfred Højgaard Hermansen tilhørende ejendom matr. nr. 7l Nørre Onsild by og sogn.

Denne ejendom fredes som ejendommen under 1.

Det bemærkes, at ca. halvdelen af ejendommen ligger indenfor skovbyggelinien efter naturfredningslovens § 25, 2.stk.

5. I. Del af matr. nr. 6f Nørre Onsild by og sogn, tilhørende I/S Apotekerskoven, nemlig den del, der ligger nord for Hobro-Fyrkat-vejen.

Denne ejendom, der er beplantet med skov, men som ikke er undergivet fredskovspligt, fredes som ejendommen under 1 med følgende tilføjelse:

For at sikre den frie udsigt fra Hobro-Fyrkat-vejen mod Fyrkat-borgen bestemmes, at træerne på den nordøstlige del af arealet, afgrænset og betegnet med A på vedhæftede kort, skal fjernes i det omfang, de er højere end den fremtidige maksimalhøjde for beplantning, der på dette areal fastsættes til 1 m ved Hobro-Fyrkat vejen, stigende proportionelt med terrænets fald til 6 m ved skræntens fod. Den øvrige del af arealet, på kortet betegnet med B, må bevare den eksisterende beplantning og må genplantes.

Der er intet til hinder for anlæg af nødvendige skovveje og ejerne har ret til grustagning.

5. II. Del af matr. nr. 6i Nørre Onsild by og sogn, tilhø-

rende I/S Apotekerskoven, som afgrænset på vedhæftede kort.

Dette areal, der består af et med skov beplantet areal på vedhæftede kort betegnet som C og et engareal, på kortet betegnet som D, fredes som ejendommen under 1.

Det bestemmes derhos, at der ikke foretages genplantning af areal C med skovtræer, når de nu stående træer fældes. Der må dog foretages genplantning med maksimalhøjde på 5 mtr.

Der er intet til hinder for anlæg af nødvendige skovveje.

Engarealet D må ikke beplantes.

Det bemærkes, at matr.nr. 6i Nørre Onsild by og sogn er noteret som landbrugsejendom sammen med matr. nr. 1k smst.m.fl.

Videre bemærkes, at matr. nr. 6i Nørre Onsild ifølge tingbogen ejes af Emilie Lund, C. E. Neergaard Pedersen, Elisa A. V. Christensen, H.C.A. de Fine Bunkeflod og Caja Lunding, men at disse ejere ifølge det oplyste er identiske med I/S Apotekerskoven, som ifølge tingbogen ejer matr. nr. 6f smst.

6. Del af matr. nr. 6h Nørre Onsild by og sogn tilhørende Jørgen Pedersen, nemlig den del, der ligger nord for Hobro-Fyrkat-vejen.

Dette areal fredes som ejendommen under 1, dog at det tillades ejeren at grave grus på arealet.

Det bemærkes, at matr. nr. 6h ligger indenfor skovbygge-linien efter naturfredningslovens § 25, 2.stk. 3.pkt. og at ejendommen er noteret som landbrug sammen med matr. nr. 1h smst. m.fl.

7. De nord for Hobro-Fyrkat-vejen liggende dele af matr. nr. 7a og 8 Hobro købstads markjorder, nu tilhørende Aksel Quortrup Jensen.

Disse arealer fredes som ejendommen under 1.

Der åbnes dog ejeren adgang til at jævne arealerne ud, således at der kan køres til ejerens nord for liggende parceller, dog kun på vilkår, at arealets højde ikke øges.

Matr. nr. 7a og 8 er noteret som landbrugsejendom sammen med matr. nr. 56 e smst.

8. Dele af de Chr. Stougaard tilhørende matr.nr.e 30 og 6a Hald-Taastrup by, Øls sogn, således som de er afgrænset på vedhæftede kort.

Disse arealer fredes som ejendommen under 1, dog med følgende tilføjelse:

På det som E betegnede areal, indtegnet på vedhæftede kort, skal den eksisterende beplantning afdrives efter modning, hvorefter nyplantning ikke må finde sted. Grustagning må ikke finde sted.

På det som F betegnede areal, indtegnet på vedhæftede kort, må beplantningen bevares og fornyes, og den ikke beplantede del må beplantes. Grustagning må ikke finde sted.

På det som G betegnede areal indtegnet på vedhæftede kort, må beplantning finde sted. Forbudet mod bebyggelse gælder kun bebyggelse, der ikke har med gårdens drift at gøre. Grustagning må ikke finde sted.

Det bemærkes, at matr. nr. 30 og 6a er noteret som landbrug sammen med matr. nr. 6e m.fl. smst.

Hvad angår spørgsmålet om erstatning for de besluttede fredninger bemærkes, at nævnet har opnået forlig med samtlige ejere med undtagelse af ejeren af matr. nr. 6f og 6i Nørre Onsild by og sogn (I/S Apotekerskoven).

Herefter tilkendes følgende erstatninger:

1. Undervisningsministeriet som ejer af matr. nr. 27b, c, d, g og i samt 7 d, e og g Nørre Onsild by og sogn.

Erstatning er frafaldet.

2. Gårdejer Martin Andersen som ejer af matr. nr. 6a, 7k, 27a Nørre Onsild by og sogn: 50.000 kr.

3. Gårdejer Jens Vognsen som ejer af matr. nr. 6l Nørre Onsild by og sogn: 9.000 kr.

4. Gårdejer Alfred Højgaard Hermansen som ejer af matr. nr. 7l Nørre Onsild by og sogn: 6.000 kr.

5. Ejerne af matr. nr. 6f og 6i I/S Apotekerskoven har ved skovejer C. Neergaard Pedersen påstået sig tilkendt i erstatning følgende beløb:

a. vedrørende matr. nr. 6 <u>f</u> Nørre Onsild by og sogn	33.000,00	kr.
b. vedrørende forbud mod beplantning af engen på matr. nr. 6 <u>i</u>	4.500,00	-
med renter 6% årlig fra 1/11 1962, fra hvilket tidspunkt man har villet plante på dette areal.		
c. vedrørende indskrænkninger i øvrigt med hensyn til beplantning af matr.nr. 6 <u>i</u>	3.000,00	-
d. for de øvrige almindelige indskrænkninger på arealet, herunder navnlig forbud mod grus-og sandgravning på matr.nr. 6 <u>i</u>	50.000,00	-
Ialt	90.500,00	kr.

Nævnet finder, at en samlet erstatning for fredningen af matr. nr. 6f, 6i Nørre Onsild passende kan sættes til 25.000 kr., hvilket beløb herefter tilkendes ejerne: I/S Apotekerskoven. Ved erstatningens fastsættelse er taget hensyn til, at engarealet "D" agtedes beplantet fra 1.november 1962, således at der først tilkendes renter fra kendelsens dato.

6. Gårdejer Jørgen Pedersen som ejer af matr.nr. 6h Nørre
Onsild, 2.000 kr.

7. Gårdejer Axel Quortrup Jensen som ejer af matr. nr.
7a og 8 Hobro købstads markjorder, 2.500 kr.

8. Gårdejer Chr. Stougaard som ejer af matr. nr. 3o, 6a
Hald-Tostrup, Øls sogn, 45.000 kr.

Da ingen af panthaverne i de fredede ejendomme har givet
møde under sagen eller fremsat krav om andel i erstatningerne, vil
erstatningerne ubeskåret være at udbetale til ejerne.

Erstatningerne udredes således:

For så vidt angår erstatningen til gårdejer Chr. Stougaard,
hvis ejendom er beliggende i Aalborg amt, udredes $\frac{2}{4}$ af statskassen
og $\frac{1}{4}$ af Aalborg amts amtsfond og de i Aalborg amtsrådskreds belig-
gende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offent-
liggjorte folketælling.

De øvrige tillagte erstatninger udredes med $\frac{3}{4}$ af stats-
kassen og $\frac{1}{4}$ af Randers amtsfond og de i denne amtsrådskreds belig-
gende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offent-
liggjorte folketælling.

Nævnet finder dog, at der foreligger sådanne omstændigheder,
at bestemmelsen i naturfredningslovens § 17, 2.stk. må kunne bringes
til anvendelse af Overfredningsnævnet.

Erstatningsbeløbene forrentes med 5% årlig fra kendelsens
dato ."

Konklusionen er sålydende:

" Følgende ejendomme fredes som ovenfor nærmere bestemt og
som afgrænset på vedhæftede kort:

1. matr. nr. 27^b, 27^c, 27^d, 27^g, 27ⁱ, 7^d, 7^e og 7^g Nørre Onsild by og sogn, tilhørende undervisningsministeriet (Nationalmuseet).
2. matr. nr. 27^a, 7^k og 6^a Nørre Onsild by og sogn, ejer Martin Andersen.
3. matr. nr. 6ⁱ Nørre Onsild by og sogn, ejer Jens Vognsen.
4. matr. nr. 7ⁱ Nørre Onsild by og sogn, ejer Alfred Højgaard Hermansen.
5. matr. nr. 6^f og 6ⁱ Nørre Onsild by og sogn, tilhørende I/S Apotekerskoven v/C.E. Neergaard Pedersen m.fl.
6. matr. nr. 6^h Nørre Onsild by og sogn, ejer Jørgen Petersen.
7. matr. nr. 7^a og 8 Hobro købstads markjorder, ejer Aksel Quortrup Jensen.
8. matr. nr. 3° og 6^a Hald Tostrup by, Øls sogn, ejer Chr. Stougaard.

I erstatning tillægges der

1. Undervisningsministeriet: ingen erstatning.
2. gårdejer Martin Andersen, 50.000 kr.
3. gårdejer Jens Vognsen, 9.000 kr.
4. gårdejer Alfred Højgaard Hermansen, 6.000 kr.
5. I/S Apotekerskoven, 25.000 kr.
6. gårdejer Jørgen Pedersen, 2.000 kr.
7. gårdejer Aksel Quortrup Jensen, 2.500 kr.
8. gårdejer Chr. Stougaard, 45.000 kr.

Erstatningerne forrentes med 5% årlig fra kendelsens dato.

For så vidt angår erstatningen til gårdejer Chr. Stougaard udredes 3/4 af statskassen og 1/4 af Aalborg amts amtsfond, medens de øvrige erstatninger udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Randers amts amtsfond."

Sagen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk.3, hvorhos kendelsen er indanket af I/S Apotekerskoven.

Overfredningsnævnet har den 3.september 1963 besigtiget arealerne og forhandlet med repræsentanter for interessentselskabet, Nationalmuseet, fredningsnævnet samt Hobro byråd og Øls-Hørby-Døstrup sogneråd og andre i sagen interesserede.

Overfredningsnævnet finder området fredningsværdigt og kan for så vidt tiltræde det i kendelsen anførte, men er dog af den formening, at fredningen af hensyn såvel til Fyrkatborgen som til landskabet i øvrigt bør udvides med de lavtliggende arealer mellem borgen og den fredede del af gårdejer Chr. Stougaards ejendom samt med visse arealer øst for denne ejendom og øst for borgen. Overfredningsnævnets synspunkter med hensyn til udvidelsen er meddelt fredningsnævnet, som herefter fra Nationalmuseet i samarbejde med konsulenten i naturfredningssager har modtaget forslag til afgrænsning af de nævnte arealer, således at dette spørgsmål afgøres under en ny fredningssag.

De af fredningsnævnet opnåede forligsmæssige ordninger med undervisningsministeriet som ejer af ejendommen matr.nr. 27b, 27c, 27d, 27g, 27i, 7d, 7e og 7g, Nørre Onsild by og sogn, og med gård-ejer Axel Quortrup Jensen som ejer af matr.nr. 7a og 8, Hobro købstads markjorder, kan Overfredningsnævnet tiltræde.

Under besigtigelsen fremsattes endvidere overfor I/S Apotekerskoven tilbud om forhøjelse af erstatningen til 35.000 kr. på vilkår, at skovens lagerplads på matr.nr. 20d, Nørre Onsild by og sogn, inddrages under fredningen med anvendelse som parkeringsplads

for øje på de tider af året, hvor pladsen ikke benyttes som lagerplads. Interessentselskabet har ikke rejst indvendinger mod lagerpladsens inddragelse under fredningen som anført, men har ikke kunnet acceptere det fremsatte erstatningstilbud, hvorfor Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 20 har anmodet taksationskommissionen om at fastsætte erstatningen under forudsætning af, at fredningen udvides som foran beskrevet. Samtidig har Overfredningsnævnet anmodet taksationskommissionen om at fastsætte erstatningerne til alle øvrige af sagen omfattede lodsejere, idet Overfredningsnævnet måtte nære betænkelighed ved at godkende de i forbindelse med de opnåede forlig tilkendte beløb.

Taksationskommissionen har ved forretning foretaget den 16.marts 1964 fastsat følgende erstatninger:

Gårdejer Martin Andersen som ejer af matr. nr. 6a, 7k, 27a,
Nørre Onsild by og sogn: 40.000 kr.

Gårdejer Jens Vognsen som ejer af matr. nr. 6l smst.: 6.000 kr.

Gårdejer Alfred Højgaard Hermansen som ejer af matr. nr. 7l
smst. : 6.000 kr.

I/S Apotekerskoven som ejer af matr.nr. 6f, 6i og 20d smst.:
30.000 kr.

Gårdejer Jørgen Pedersen som ejer af matr.nr.6h smst.:1.000 kr.

Gårdejer Chr. Stougaard som ejer af matr.nr. 3o, 6a, Hald-
Tostrup by, Øls sogn: 30.000 kr.

Overfredningsnævnet har i henhold til naturfredningslovens § 17, stk.2, besluttet, at statskassen skal udrede 9/10 af erstatningen.

Et kort nr. RA 128 udvisende grænserne for de fredede områder er vedhæftet nærværende kendelse.

- 13 -

T h i b e s t e m m e s

Den af fredningsnævnet for Randers amtsrådsreds den 8.april 1963 afsagte kendelse vedrørende fredning af vikingeborgen "Fyrkat"s omgivelser stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales:

Gårdejer Martin Andersen.....	40.000 kr.
Gårdejer Jens Vognsen.....	6.000 -
Gårdejer Alfred Højgaard Hermansen..	6.000 -
I/S Apotekerskoven.....	30.000 -
Gårdejer Jørgen Pedersen.....	1.000 -
Gårdejer Axel Quortrup Jensen.....	2.500 -
Gårdejer Chr. Stougaard.....	30.000 -

Alt med renter 5% p.a. fra den 8.april 1963 at regne til betaling sker.

Af erstatningen 115.500 kr. med renter udreder statskassen de 9/10, medens med hensyn til resten forholdes således:

Af erstatningen til gårdejer Axel Quortrup Jensen, hvis ejendom er beliggende i Hobro købstad, udredes den resterende tiendedel af Hobro kommune.

Af erstatningen til gårdejer Chr. Stougaard, hvis ejendom er beliggende i Aalborg amt, udredes den resterende tiendedel af Aalborg amtsfond og de i Aalborg amtsrådsreds beliggende købstad-kommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Af de øvrige erstatninger udredes den resterende tiendedel

- 14 -

af Randers amtsfond og de i denne amtsrådsreds beliggende købstad-
kommuner efter folketal i henhold til den senest opgjorte folketæl-
ling.

Foranstående kendelse begæres tinglyst på de i kendel-
sen anførte matr. nr.e.

Fredningsnævnet for den 16. juli 1964.

Randers Amt

P.n.v.

A. Holck-Christiasen

sekr.

Indført i dagbogen for retten i Hobro den 17 JULI 1964

Lyst.

Tingbog: bd. *Mr. Ousild*

Akt: skab *27 b*

*Gældemanden er behøvet med m.fl.
servitutter. Kort forevist.
Genpart henlagt på akt.*

V. Henningsen
kst.

Genpartens rigtighed bekræftes.

H
V. Henningsen
kst.

